

9. MELLÉKLETEK**9.1 Lapstatisztikák***9.1.1 Az 1919-1999 között megjelent lapcímek település szerinti bontásban, korszakonként*

42. táblázat

	1919. január. 1 – 1940. augusztus. 30	1940. augusztus 31 – 1944. december 31.	1945. január 1- 1989. december 22.	1989 december 23. – 1999. június 30.
Kolozsvár	457	88	53	139
Temesvár	214	14	17	19
Nagyvárad	147	27	23	60
Arad	126	13	7	18
Marosvásárhely	93	21	64	95
Szatmárnémeti	84	13	27	39
Bukarest	76	5	75	26
Brassó	68	10	11	17
Nagykároly	21	2	3	7
Székelyudvarhely	20	7	6	49
Lugos	17	1	0	0
Déva	15	2	0	30
Kézdivásárhely	15	1	13	5
Dés	14	5	0	6
Máramarosziget	14	5	1	7
Petrozsény	14	1	0	1
Nagybánya	13	5	7	7
Nagyszeben	13	1	0	3
Sepsiszentgyörgy	11	7	41	63
Csíksereda	10	4	26	96
Összesen (település)	69	35	47	111
Összesen (lapcím)	1571	267	416	934

9.1.2 Szakbesorolás szerinti megoszlás 1940-1944, 1945-1989

43. táblázat

	1940 - 1944		1945 - 1989	
	<i>Szám szerint</i>	<i>%</i>	<i>Szám szerint</i>	<i>%</i>
Egyházi, hitbuzgalmi és missziós kiadványok	63	23,6	22	5,3
Politikai napilapok	46	17,2	26	6,3
Társadalmi és érdekképviseleti kiadványok (családi és nőszövetségi, egyesületi és szövetségi; propaganda és pártlapok; szakszervezeti és munkásmozgalmi lapok; népközösségi lapok; békevédelmi lapok)	35	13,1	59	14,2
Közgazdasági lapok és közlönyök (ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, közlekedés, idegenforgalom, szövetkezetek, szakmai és üzemi lapok)	27	10,1	29	7
Politikai hetilapok (és hétfői lapok, hírlaptudósítók)	22	8,2	18	4,3
Hivatalos lapok és közlönyök (közigazgatás, tűzrendészet)	16	6	18	4,3
Elméleti és tudományos folyóiratok (és könyvtárosi kiadványok)	14	5,2	17	4,1
Szépirodalmi, művészeti lapok, folyóiratok; szórakoztató és élclapok	11	4,1	18	4,3
Ifjúsági és gyermeklapok (és diákegyesületi, önképzőköri lapok)	10	3,7	73	17,5
Alkalmi lapok (és lágerlap, internáltak lapja, szamizdatok)	9	3,4	88	21,2
Közművelődési és ismeretterjesztő kiadványok	4	1,5	16	3,8
Nevelés- és oktatásügyi lapok és közlönyök	4	1,5	10	2,4
Riportlapok	4	1,5	2	0,5
Orvostudományi, egészségügyi és vöröskeresztes kiadványok	2	0,7	12	2,9
Sport és turisztikai, honismereti kiadványok	0	0	8	1,9
ÖSSZESEN	267	100	416	100

9.1.3 Szakbesorolás szerinti megoszlás 1989. december 23. – 1999. június 30.

44. táblázat

1989. december 23 – 1999. június 30.	Szám szerint	Százalékban
Gyermek és ifjúsági lapok	375	40,1
Szórakoztató kiadványok	119	12,7
Egyházi, hitbuzgalmi és missziós kiadványok	96	10,3
Közélet, politika, művelődés	73	7,8
Hírlapok (napi- és hetilapok)	50	5,4
Irodalom, művelődés; társadalom, kultúra; (képző)művészet (színház, zene)	45	4,8
Történelem, néprajz; földrajz, honismeret, turizmus, természetvédelem	25	2,7
Hírmagazinok, sajtószemlék, tallózók	22	2,4
Alkalmi lapok (kongresszusok, összejövetelek lapjai; ünnepek, évfordulós rendezvények és fesztiválok kiadványai; tábori lapok)	21	2,2
Közgazdaság	20	2,1
Közhasznú információk, közérdekű közlemények és hirdetés, reklám, apróhirdetések	15	1,6
Szakszervezeti, egyesületi, alapítványi közlönyök; civil szervezetek kiadványai	11	1,2
Parlament, (ön)kormányzati közlönyök; tanácsok, polgármesteri hivatalok tájékoztatói	10	1,1
Elméleti és tudományos folyóiratok	10	1,1
Fanzinok (zenerajongók lapja, irodalmi fanzinok, metazin)	9	1
Kisebbségi lapok (érdekvédelem, önismeret, interetnikai kérdések)	8	0,9
Orvostudományi folyóiratok és értesítők	6	0,6
Oktatás, nevelés pedagógusképzés	4	0,4
<i>nincs besorolva</i>	15	1,6
ÖSSZESEN	934	100

9.2 A kvantitatív vizsgálat során használt kérdőív

1. Mennyire büszke Ön arra, hogy...?

	<i>egyáltalán nem</i>	<i>inkább nem</i>	<i>kissé</i>	<i>nagyon</i>
1.erdélyi magyar				
2.román állampolgár				
3.európai				

2. Hogyan látja Ön a saját jövőjét?

1. inkább optimistán
2. inkább pesszimistán

3. Hogyan látja Ön Románia jövőjét?

1. inkább optimistán
2. inkább pesszimistán

4. Milyen nyelveket ismer Ön? (a megfelelő cellába tegyen egy X-et!)

	<i>magyar</i>	<i>román</i>	<i>német</i>	<i>angol</i>	<i>francia</i>	<i>egyéb...</i>
1. anyanyelve						
2. anyanyelvi szinten beszéli						
3. viszonylag jól beszéli						
4. érti, de nem beszéli						
5. csak néhány szót ismer						

5. Ön szerint kb. hány lakosa van jelenleg Romániának? _____

5.1. És Ön szerint jelenleg hány magyar él Romániában?

6. Tagja-e Ön az RMDSZ-nek?

- 1.igen
2. nem

7. Tagja-e Ön más szervezetnek vagy egyesületnek?

- 1.igen
- 2.nem

7.1. Ha IGEN, mely szervezetnek, szervezeteknek tagja?

1. _____
2. _____
3. _____

7.2. Ezekben a szervezetekben betölt-e Ön vezető funkciót?

1. Igen
2. Nem

8. Az 1996-os parlamenti választásokon melyik pártra szavazott Ön?

1. RMDSZ	5. Más.....
2. CD (Demokratikus Konvenció)	6. Nem tudja
3. PDSR	7. Nem szavazott
4. PD (Demokrata Párt)	

9. És kire szavazott Ön a 2000 júniusi helyhatósági választásokon

1. RMDSZ	5. Független képviselő
2. CD (Demokratikus Konvenció)	6. Egyéb, éspedig
3. PDSR	7. Nem tudja
4. PD (Demokrata Párt)	8. Nem szavazott

10. Ha holnap lennének a parlamenti választások, Ön kire szavazna?

1. RMDSZ	5. Más.....
2. CD (Demokratikus Konvenció)	6. Nem tudja
3. PDSR	7. Nem szavazna
4. PD (Demokrata Párt)	

11. Ön szerint az RMDSZ kormányban való részvétele javítja, vagy inkább rontja...?

	<i>nagyban javítja</i>	<i>kis mértékben javítja</i>	<i>inkább rontja</i>	<i>nagyban rontja</i>
1. az Ön helyzetét				
2. a romániai magyarság helyzetét				
3. Románia helyzetét				

12. Hogyan változott az Ön háztartásának pénzügyi helyzete ...?

	<i>sokkal jobb lett</i>	<i>kicsit jobb lett</i>	<i>változatlan maradt</i>	<i>kicsit rosszabb lett</i>	<i>sokkal rosszabb lett</i>
1989-hez képest					
a tavalyi évhez képest					

13. És véleménye szerint, hogyan fog változni az Ön háztartásának pénzügyi helyzete a következő egy évben:

1. sokkal jobb lesz	4. kicsit rosszabb lesz
2. kicsit jobb lesz	5. sokkal rosszabb lesz
3. változatlan marad	

14. Hogyan látja Ön az erdélyi magyarság helyzetét?

1. inkább pesszimistán
2. inkább optimistán

15. Hogyan látja Ön Magyarország jövőjét?

1. inkább pesszimistán
2. inkább optimistán

16. Ha jelenlegi lakhelyétől való elköltözés által javíthatná élet- és munkakörülményeit, mennyire szívesen lenne hajlandó elköltözni...

	<i>nagyon szívesen</i>	<i>szívesen</i>	<i>inkább nem szívesen</i>	<i>egyáltalán nem szívesen</i>
1. valamelyik környékbeli faluba				
2. a megye egy másik településére				
3. Erdély egy másik megyéjébe				
4. Románia valamelyik településére Erdélyen kívül				
5. Magyarországra				
6. valamelyik szomszédos országba (Mo.-n kívül)				
7. Nyugat-Európába				
8. egy másik földrészre Európán kívül				

17. Az elmúlt egy-két évben gondolt-e arra, hogy máshová költözzön?

1. igen*

2. nem

*17.1. Ha IGEN, hova?

	nem	igen
1. valamelyik környékbeli faluba		
2. a megye egy másik településére		
3. Erdély egy másik megyéjébe		
4. Románia valamelyik településére Erdélyen kívül		
5. Magyarországra		
6. valamelyik szomszédos országba (Mo.-n kívül)		
7. Nyugat-Európába		
8. egy másik földrészre Európán kívül		

18. Tegnap hallgatott-e Ön rádiót?

1. igen*

2. nem

*18.1. Ha IGEN: Mit hallgatott és mennyit?

	<i>kevesebb mint egy órát</i>	<i>kb. egy órát</i>	<i>több mint egy órát</i>
1. bukaresti román nyelvű adást			
2. helyi magyar nyelvű adást (pl. kolozsvári v. marosvásárhelyi adók)			
3. magyarországi adást (Kossuth, Petőfi)			
4. egyéb adást.....			

19. Milyen gyakran olvassa Ön az alábbi újságokat?

	<i>minden számot</i>	<i>gyakran, de nem minden számot</i>	<i>ritkán</i>	<i>soha</i>
1. magyar nyelvű megyei napilap				
2. Romániai Magyar Szó				
3. Krónika				
4. a település saját lapja (ha van)				
5. Erdélyi Napló				
6. Európai Idő				
7. román nyelvű megyei napilap				
8. România Liberă				
9. Adevărul				
10. Más román nyelvű országos napilap (<i>nem sportújság!</i>)				
11. román nyelvű országos sportújság				
12. Korunk				
13. A Hét				
14. egyéb, éspedig				
15. egyéb, éspedig				

20. Szokott-e Ön tévét nézni?

1. igen*
2. nem

*20.1. Ha IGEN: Milyen gyakran szokta Ön nézni az alábbi adókat?

	<i>naponta több órát</i>	<i>naponta legalább egy órát</i>	<i>hetente néhány órát</i>	<i>ritkábban</i>	<i>soha</i>
RTV1.					
RTV2.					
RTV magyar nyelvű adása					
Duna TV					
PRO TV					
Acasă TV					
Prima TV					
helyi adó (ha van)					
MTV2					
ATV					
egyéb műholdas adó					

21. Szokott-e Ön internetezni?

1. igen
2. nem

21.1. Ha IGEN, hetente átlagosan körülbelül hány órát internetezik? _____ órát

21.2. Az internet mely szolgáltatásait szokta igénybe venni?

1. web oldalak böngészése
2. chat
3. e-mail
4. wap (internet mobilról)
5. online vásárlás/bank
6. MP3

22. Van-e az Ön családjában olyan személy, aki jelenleg külföldön tartózkodik?

1. igen*
2. nincs

*22.1. Ha IGEN: Melyik országban van?

1. Magyarországon
2. máshol

*22.2. Mivel foglalkozik ott?

1. egyetemre, főiskolára jár
2. állandó munkahelye van ott
3. ideiglenes munkát vállal
4. turista
5. nem tudja
6. más

23. Az elmúlt 1 évben Ön járt-e külföldön?

1. igen*
2. nem

*23.1. Ha IGEN: Melyik ország(ok)ban és milyen célból?

	Egyetemre, főiskolára járt	Állandó munkahelye van/volt ott	Ideiglenes munkát vállalt	Turist a	Családi, rokon látogatás	Egyéb ok miatt
1. Magyarországon						
2. egyéb ország, éspedig						
3. egyéb ország, éspedig						
4. egyéb ország, éspedig						
5. egyéb ország, éspedig						

24. Milyen gyakran szokott Ön...?

	<i>nagyon gyakran</i>	<i>gyakran</i>	<i>ritkán</i>	<i>soha</i>
1. zenét hallgatni				
2. kocsmába, vendéglőbe járni				
3. alkoholt fogyasztani otthon v. valakinél				
4. regényt olvasni				
5. színházba járni				
6. sportolni				
7. társaságba járni				
8. politikáról beszélgetni				
9. alkalmi munkát vállalni				
10. otthon barkácsolni				

25. Fordult-e már elő az Önnel, hogy hónap közben elfogyott a pénze és kölcsön kellett kérnie valakitől?

1. igen*
2. nem

*25.1. Ha IGEN, kitől szokott ilyenkor kölcsönkérni (több válasz is lehetséges)

1. valamelyik családtagtól (szülő, gyerek)
2. valamelyik közeli rokontól
3. baráttól
4. ismerőstől
5. szomszédtól
6. munkatárstól
7. mástól, éspedig

26. Körülbelül hány közeli barátja van Önnek (*szám szerint*)? _____

26.1. Barátainak körülbelül hány százaléka... ?

1. magyar nemzetiségű _____%
2. román nemzetiségű _____%
3. német nemzetiségű _____%
4. egyéb nemzetiségű _ _____%

27. Az alábbiakban felsoroltunk néhány etnikumot. Arra kérjük, hogy jelölje be, az illető etnikum tagját elfogadná-e pl. házastársnak, szomszédnak stb.

- elfogadná...?	<i>román</i>	<i>magyar</i>	<i>cigány</i>	<i>zsidó</i>	<i>német</i>	<i>bantu néger</i>
1. házastársnak						
2. vendégnek a lakásába						
3. szomszédnak						
4. látogatónak a városba						
5. a városba állandó lakhellyel rendelkezőnek						
6. egyáltalán nem fogadná el						

28. Az emberek többféleképpen viszonyulhatnak ahhoz az országhoz, ahol élnek. Az alábbiakban néhány olyan kijelentést fogalmaztunk meg, amelyek bizonyos célokat tartalmaznak. Megkérem Önt, hogy miközben Romániára gondol, döntse el, milyen mértékben tartja fontosnak ezeket a célokat, azaz osztályozza 1-től 10-ig. Az 1-es azt jelenti, hogy egyáltalán nem fontos, a 10-es pedig azt, hogy nagyon fontos.

	<i>egyáltalán nem fontos</i> <i>nagyon fontos</i>									
	<----->									
1. megőrizni, fenntartani a rendet az országban	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. több beleszólást adni az embereknek a kormány döntéseibe	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. küzdeni az áremelkedések ellen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. biztosítani a szólásszabadságot	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5. biztosítani a gyors gazdasági fejlődést	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6. biztosítani az ország katonai védelmét	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. több beleszólást adni az embereknek a munkahelyi és lakóhelyi döntésekbe	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
8. városainkat, falvainkat és tájainkat szebbé tenni	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
9. biztosítani az ország gazdasági egyensúlyát	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. a bűnözés ellen küzdeni	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11. egy emberi kapcsolatokban gazdagabb társadalmat kialakítani	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. egy olyan társadalom felé haladni, ahol az eszmék és lelki értékek fontosabbak, mint a pénz	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

29. Mi az Ön munkahelyének típusa?

1. országos (v. erdélyi) napilap
2. megyei napilap
3. hetilap
4. folyóirat
5. egyéb, éspedig _____

30. Mi az Ön beosztása a lapnál?

1. gyakornok
2. újságíró
3. szerkesztő
4. rovatvezető
5. olvasó szerkesztő
6. főmunkatárs
7. főszerkesztő helyettes
8. főszerkesztő
9. tudósító
10. egyéb, éspedig _____

31. Egy átlagos hétköznap kb. mennyi időt tölt munkával?

_____ órát

32. És egy hétvégén átlagosan hány órát dolgozik?

_____ órát

33. Ki az Önök lapjának többségi tulajdonosa?

1. az állam	5. alapítvány
2. szakmai befektetők	6. társadalmi szervezet
3. pénzügyi befektetők	7. egyéb, éspedig _____
4. munkatársak	

34. Tudomása szerint, az Önök lapja az elmúlt 10 évben részesült-e külföldi támogatásban?

1. Igen*
2. Nem

*34.1. Ha az Önök lapja részesült ilyen támogatásban, ez honnan érkezett?

1. Magyarországról
2. Más országból, éspedig _____

*34.2. Ha az Önök szerkesztősége részesült külföldi támogatásban, milyen természetű volt ez a támogatás (*természetesen több válasz lehetséges*)?

1. anyagi
2. tárgyi jellegű (irodafelszerelések, számítógépek, stb.)
3. továbbképző tanfolyamok
4. MTI-hozzáférhetőség
5. autó
6. nyomdaköltség támogatása
7. egyéb, éspedig _____

35. És Ön személyesen részesült valamilyen külföldi támogatásban?

1. igen*
2. nem

*35.1. Ha IGEN, honnan érkezett ez a támogatás?

1. Magyarországról
2. Más országból, éspedig _____

*

35.2. És milyen jellegű volt ez a támogatás?

1. anyagi
2. tárgyi jellegű (irodafelszerelések, számítógépek, stb.)
3. továbbképző tanfolyamok
4. MTI-hozzáférhetőség
5. autó
6. nyomdaköltség támogatása
7. egyéb, éspedig _____

36. Milyen juttatásokat biztosít a lap az Önök számára?

1. üzemanyag-térítés (v. utazás)
2. étkezési hozzájárulás
3. ruhapénz
4. üdülési támogatás
5. nyugdíjbiztosítás
6. mobiltelefon-használat
7. gépkocsihasználat
8. egyéb, éspedig _____

37. Mit gondol Ön, ha munkahelyén 20 százalékos létszámcsökkenés lenne, akkor Ön is beletartozna az elbocsátottak közé?

1. igen
2. nem

38. És 50 százalékos elbocsátás esetén?

1. igen, beletartoznék
2. nem bocsátának el

39. Ön szerint egy esetleges létszámleépítésnél milyen szempontok érvényesülnének?

1. szakmai szempontok
2. emberi, magatartásbeli okok
3. politikai szempontok
4. egyéb, éspedig _____

40. Ön mióta dolgozik újságíróként? Tanulmányai befejezése után...

1. rögtön újságíró pályára került
2. nem került azonnal újságíró pályára

41. Első munkahelye óta hányszor változtatott Ön munkahelyet?

1. nem változtattam munkahelyet
2. egyszer változtattam munkahelyet
3. kétszer változtattam munkahelyet
4. háromszor vagy többször változtattam munkahelyet

42. Mi volt korábbi munkahelye?

1. egy másik újságnál, lapnál, éspedig
2. egyebütt, éspedig

43. Hol és mi volt az Ön munkahelye 1989 december elején?

1. _____

2. nem dolgoztam (kérjük, ebben az esetben tüntesse fel, mivel foglalkozott)

44. Milyen mértékben ért egyet az alábbi kijelentésekkel?

	<i>Egyetért</i>	<i>Részben egyetért</i>	<i>Nem ért egyet</i>
1. Ahhoz, hogy valaki jó újságíró legyen, nem szükséges egyetemet végeznie			
2. Amit egy újságírónak tudni kell, azt a gyakorlatban kell elsajátítani			
3. Arra születni kell, hogy valaki jó újságíró legyen			
4. A jó újságírónak elsősorban íráskészésre van szüksége			
5. Ahhoz hogy valaki jó újságíró legyen, valamilyen szakterületre kell specializálnia			
6. Az igazán felkészült újságíró számára ma már nélkülözhetetlen, hogy felsőfokú szakmai képzésben részesüljön			

45. Létezik-e az Ön számára olyan újságíró előd, akit Ön méltán tekint példaképének?

1. igen, létezett, éspedig *(kérjük nevezzen meg legfeljebb hármat)*

2. ilyen nem létezett

46. Létezik ma olyan romániai magyar újságíró akit Ön nagyra becsül?

1. igen, éspedig *(kérjük nevezzen meg legfeljebb hármat)*

2. nincs ilyen

47. Létezik-e ma olyan román újságíró, akit Ön nagyra becsül és írásait rendszeresen elolvassa?

1. igen, éspedig *(kérjük nevezzen meg legfeljebb hármat)*

2. nincs ilyen

48. Ismer-e Ön olyan mai magyarországi újságírót, akit példaképének tekint?

3. igen ismerek, éspedig _____ *(kérjük nevezze meg)*

4. nincs ilyen

49. Milyen mértékben elégedett Ön az alábbi, munkával kapcsolatos tényezőkkel?

	<i>Teljesen elégedetle n</i>	<i>Elégedetlen</i>	<i>Félig- meddig elégedett</i>	<i>Elégedet t</i>	<i>Nagyon elégedett</i>
1. Szerkesztőségi légkör					
2. Munka érdekessége					
3. Segédek száma					
4. Munkavégzés fizikai körülményei					
5. Munkavégzés tárgyi-technikai feltételei					
6. Kollégák emberi magatartása					
7. Kollégák szakmai felkészültsége					
8. Jövedelem nagysága					
9. Szerkesztőségi demokrácia					
10. Vezetők szakmai felkészültsége					
11. Vezetők emberi magatartása					
12. Szakmai előrelépés lehetőségei					
13. Anyagi előrelépés lehetőségei					
14. Szociális juttatások színvonala					
15. Külföldi utazások lehetősége					

50. Jelenleg elsősorban milyen témakörökkel, területtel foglalkozik munkája során?

1. Belpolitika	6. Sport
2. Külpolitika	7. Szórakoztatás
3. Gazdaság	8. Bűnügy
4. Kultúra	9. Egyéb, éspedig _____
5. Tudomány	

51. Mely témakör, az újságírás mely területe érdekli Önt leginkább?

1. Belpolitika	6. Sport
2. Külpolitika	7. Szórakoztatás
3. Gazdaság	8. Bűnügy
4. Kultúra	9. Egyéb, éspedig _____
5. Tudomány	

52. Melyik az a tevékenység, amelyet egy lapnál, szerkesztőségben legszívesebben végezne?

1. Újságírás
2. Szerkesztés
1. Rovatszerkesztés
2. Főszerkesztés
3. Menedzselés
4. Egyéb, éspedig _____

53. Általában milyen mértékűnek tartja azt a munkamennyiséget, amelyet munkahelyén el kell végeznie?

1. Soknak
2. Közepes mennyiségűnek
3. Kevésnek

53.1. A munkahelyén végzett feladataiban milyen típusú feladatok vannak túlsúlyban?

1. Rutin feladat van túlsúlyban
2. Igényesebb feladat van túlsúlyban
3. Egyforma arányban van rutin és igényesebb feladat

54. Ön mennyire érzi magát kiszolgáltatva a lap tulajdonosának, a főszerkesztőnek vagy közvetlen felettesének?

	<i>Egyáltalán nem vagyok kiszolgáltatva</i>	<i>Részben ki vagyok szolgáltatva</i>	<i>Néha ki vagyok szolgáltatva</i>	<i>Ki vagyok szolgáltatva</i>	<i>Teljesen ki vagyok szolgáltatva</i>
1. Tulajdonosnak					
2. Főszerkesztőnek					
3. Közvetlen felettesnek					

55. Rangsorolja az alábbi listán szereplő tényezőket abból a szempontból, hogy Ön szerint manapság az újságíró munkája során melyiket mennyire kell figyelembe vennie. Az 1-est kérjük amellé írja be, amelyiket Ön szerint a leginkább figyelembe kell venni, a 6-ost pedig amellé, amelyiket a legkevésbé kell figyelembe venni (*a kijelölt helyre kérjük írja be a megfelelő számot 1-től 6-ig*).

Közönség _____
 Főszerkesztő _____
 Érintettek _____
 Rovatvezető _____
 Kollégák _____
 Tulajdonos _____

56. Előfordult az utóbbi időben az Ön munkahelyén, hogy egy politikus, gazdasági érdekcsoport vagy civil szervezet megpróbált nyomást gyakorolni annak érdekében, hogy egy már elkészült cikk vagy írás ne kerüljön nyilvánosság elé?

Nyomásgyakorlás...	<i>Gyakran előfordult</i>	<i>Néha előfordult</i>	<i>Sosem fordult elő</i>
1. politika részéről			
2. gazdasági érdekcsoport részéről			
3. civil szféra részéről			

57. Az előbb említett beavatkozási kísérletek milyen mértékben voltak sikeresek?

Nyomásgyakorlás...	<i>Nagyobb részben sikeresek voltak</i>	<i>Kisebb részben sikeresek voltak</i>	<i>Sosem voltak sikeresek</i>
1. politika részéről			
2. gazdasági érdekcsoport részéről			
3. civil szféra részéről			

58. Tudomása szerint az Önök szerkesztőségében (az elmúlt 10 évben) előfordult már, hogy egy tervezett vagy megjelent írás miatt közvetve vagy közvetlenül megfenyegették a szerkesztőséget, vagy az írás készítőjét?

1. Többször előfordult
2. Néha előfordult
3. Nem fordult elő ilyesmi

59. És Önnel személy szerint előfordult már az elmúlt 10 évben, hogy tervezett, vagy megjelent írása miatt megfenyegették?

2. Többször előfordult
3. Néha előfordult
4. Nem fordult elő ilyesmi

60. Ön hogyan tapasztalta, azokban az esetekben, amikor megfenyegetik a szerkesztőség egy tagját, a szerkesztőség minden lehetséges eszközt igénybe vesz, hogy munkatársát megvédje? Vagy a szerkesztőség csak a "maga módján" próbál segíteni, vagy az ilyesmit az érintettek magánügyének tekinti?

1. a szerkesztőség megvédi munkatársát
2. a szerkesztőség a maga módján segít
3. a szerkesztőség nem segíti
4. egyéb módon segíti, éspedig

61. Gondolt-e arra mostanában, hogy az elkövetkező években munkahelyet változtat?

5. igen
6. nem

62. Ön szerint a mai romániai magyar sajtóban léteznek-e tabutémák?

1. igen
2. nem

63. Ha Ön szerint léteznek bizonyos tabutémák, kérjük az alább kijelölt helyen soroljon fel néhányat.

64. Mennyire tartja Ön fontosnak saját életében az alábbiakat? Kérjük a kijelölt helyen rangsorolja az alábbi kijelentéseket (az 1-es legyen a legfontosabb a 11-es pedig a legkevésbé fontos)!

Örömet leljen munkájában	_____
Boldog családi életet éljen	_____
A lehetőségekhez képest szakmájában a maximumot nyújtsa	_____
Javítson valamit a világ dolgán	_____
Biztonságos, kiegyensúlyozott élete legyen	_____
Nagy tudású széles látókörű ember legyen	_____
Jó anyagi körülmények között éljen	_____
Színes, változatos élete legyen	_____
Sok jó barátja legyen	_____
Sikeres ember legyen	_____
Segítse a romániai magyarságot	_____

65. Milyen mértékben elégedett Ön az alábbiakkal?

	<i>Teljesen elégedetlen</i>	<i>Elégedetlen</i>	<i>Részben elégedett</i>	<i>Elégedett</i>	<i>Nagyon elégedett</i>
1. Szakmai teljesítményével					
2. Szakmai hierarchiában elfoglalt helyével					
3. Anyagi körülményeivel					
4. Szakmai elismertségével					
5. Családi életével					
6. Egészségi állapotával					
7. Életmódjával					
8. Baráti kapcsolataival					
9. Hírnevével, ismertségével					

66. Milyen mértékben tartja saját magára vonatkozóan jellemzőnek az alábbi kejeleentéseket?

	<i>Nagyon jellemző</i>	<i>Jellemző</i>	<i>Jellemző is, meg nem is</i>	<i>Nem jellemző</i>	<i>Egyáltalán nem jellemző</i>
1. Lelkiismeret furdalásom van amiatt, hogy nem foglalkozom eleget gyerekeimmel					
2. Sokkal több időt kellene olvasásra, művelődésre fordítanom					
3. A munka miatt nem marad időm arra, hogy saját magammal foglalkozzam					
4. A munka miatt nem marad időm családomra					
5. A munka miatt nem marad időm arra, hogy baráti kapcsolataim ápoljam					
6. Egészségtelenül, rendszertelenül élek					
7. Kapcsolataim a munkám miatt mentek tönkre					
8. Állandóan időzavarban vagyok					
9. Amikor nem dolgozom, akkor sem tudok szabadulni a munkámmal kapcsolatos gondoktól					

67. Az alábbiakban különféle gondolkodású embereket soroltunk fel. Kérjük jelölje meg Önhez milyen mértékben állnak közel ezek a csoportok!

	<i>Nagyon távol állnak tőlem</i>	<i>Távol állnak tőlem</i>	<i>Közel állnak hozzám</i>	<i>Nagyon közel állnak hozzám</i>
1. Erős nemzeti érzésű emberek				
2. Hívó emberek				
3. Baloldali gondolkodású emberek				
4. Demokratikus gondolkodású emberek				
5. Szabad gondolkodású emberek				
6. Reformerek				
7. Radikálisok				
8. Rend és stabilitás hívei				
9. Konzervatív, hagyománytisztelő emberek				

68. Publikált-e Ön román nyelvű lapban?

1. igen, éspedig (kérjük nevezze meg a lap címét) _____
2. nem

69. Ha IGEN, milyen gyakran?

1. hetente
2. havonta
3. fél évente
4. évente
5. ritkábban

70. És közölt-e Ön magyarországi lap(ok)ban?

1. igen, éspedig (kérjük nevezze meg a lap(ok) címét)

2. nem

70.1. Ha IGEN, milyen gyakran?

1. hetente
2. havonta
3. fél évente
4. évente
5. ritkábban

A válaszok pontosabb, tudományos feldolgozása érdekében még néhány adatot kérdezzünk Öntől. A kérdőív névtelen, tehát nem kell tartania attól, hogy ezek az adatok valamilyen módon hátrányos helyzetbe hozhatnák Önt.

71. Neme

1. Férfi
2. Nő

72. Mi az ön nemzetisége?

1. magyar
2. román
3. más, és pedig

73. Mikor született Ön? **19**_____

74. Mi az Ön legnagyobb iskolai végzettsége?

1. nem járt iskolába
2. elemi (max. 4 osztályt járt)
3. általános (max. 8 osztályt járt)
4. szakmunkásképző, szakiskola
5. befejezett középiskola érettségivel
6. technikum, poszliceális képzés, (érettségi után elvégzett) mesteriskola
7. befejezett (3. éves) főiskola, vagy egyetem
8. befejezett, legalább 4 éves időtartamú egyetem
9. befejezett posztgraduális, egyetem utáni képzés (masters, Ph.D, doktori képzés)

75. Ha Ön felsőfokú végzettséggel rendelkezik, kérjük jelölje be milyen profilon szerezte diplomáját?

1. Bölcsész (filológia)	6. Társadalomtudományi
2. Tanári (pedagógia)	7. Közgazdasági
3. Jogi	8. Művészeti
4. Műszaki	9. Újságírói
5. Természettudományi	10. Egyéb, és pedig

76. Hány évet járt Ön összesen iskolába? _____ évet

77. Mi az Ön édesapjának (vagy nevelőapjának) legmagasabb iskolai végzettsége?

1. nem járt iskolába
2. elemi (max. 4 osztályt járt)
3. általános (max. 8 osztályt járt)
4. szakmunkásképző, szakiskola
5. befejezett középiskola érettségivel
6. technikum, poszliceális képzés, (érettségi után elvégzett) mesteriskola
7. befejezett (3. éves) főiskola, vagy egyetem
8. befejezett, legalább 4 éves időtartamú egyetem
9. befejezett posztgraduális, egyetem utáni képzés (masters, Ph.D, doktori képzés)

78. Mi az Ön édesanyjának (vagy nevelőanyjának) legmagasabb iskolai végzettsége?

1. nem járt iskolába
2. elemi (max. 4 osztályt járt)
3. általános (max. 8 osztályt járt)
4. szakmunkásképző, szakiskola
5. befejezett középiskola érettségivel
6. technikum, poszliceális képzés, (érettségi után elvégzett) mesteriskola
7. befejezett (3. éves) főiskola, vagy egyetem
8. befejezett, legalább 4 éves időtartamú egyetem
9. befejezett posztgraduális, egyetem utáni képzés (masters, Ph.D, doktori képzés)

79. Hol született Ön? _____ (település)

80. Hol van az Ön jelenlegi munkahelye? _____ (megye)
 _____ (település)
 _____ (megye)

81. Mennyi az Ön nettó (kézhez kapott) havi jövedelme körülbelül?
 lej/hó.

82. Hányan laknak Önök otthoni háztartásukban?
fő

83. Van-e Önnek autója?
 1. van*
 2. nincs

*83.1. Ha VAN, hány éves az Ön autója? _____

84. És van-e az Önök háztartásában, illetve tulajdonában ... ?

	<i>van</i>	<i>nincs</i>
1. színes tévé		
2. fehér-fekete tévé		
3. videómagnó		
4. telefon		
5. személyi számítógép		
6. automata mosógép		
7. vikendház		
8. fényképezőgép		
9. CD-lemezjátszó		
10. hűtőszekrény		
11. mikrohullámú sütő		
12. parabolaantenna		
13. angol WC		
14. kerékpár		
15. mobil telefon		

85. Születésekor milyen vallásba jegyezték be Önt?

1. római katolikus	4. görög katolikus
2. református	5. unitárius
3. ortodox	6. más, éspedig.....
	9. nem keresztelték meg

86. A következő kijelentések közül melyikkel tudná saját magát legjobban jellemezni?

- vallásos vagyok, az egyház tanítását követem
- vallásos vagyok a magam módján
- nem tudom megmondani, vallásos vagyok-e vagy sem
- nem vagyok vallásos
- más a meggyőződésem, határozottan nem vagyok vallásos
- egyéb, éspedig.....

87. Mi az Ön jelenlegi családi állapota?
1. sohasem volt házas (nőtlen, hajadon)
 2. házas
Mióta? _____
 3. élettársi viszonyban él
Mióta? _____
 4. elvált
Mikor vált el? _____
 5. külön él
Mióta? _____
 6. özvegy
Mikortól? _____

88. Van-e Önnek gyereke?
1. Igen
Hány?
 2. Nincs

Az alábbi két kérdésre (89-es és 90-es kérdésekre) csak akkor válaszoljon, ha felnőttkori gyerekei vannak!

89. Mi az Ön gyerekének (gyerekeinek) legmagasabb iskolai végzettsége?

	1. gyerek	2. gyerek	3. gyerek
1. általános iskola (max. 8 osztályt járt)			
2. szakmunkásképző, szakiskola			
3. befejezett középiskola érettségivel			
4. technikum, poszliceális képzés, (érettségi után elvégzett) mesteriskola			
5. befejezett (3. éves) főiskola, vagy egyetem			
6. befejezett, legalább 4 éves időtartamú egyetem			
7. befejezett posztgraduális, egyetem utáni képzés (masters, Ph.D, doktori képzés)			

90. Mi az Ön gyerekének (gyerekeinek) jelenlegi foglalkozása?
1. gyerek _____
 2. gyerek _____
 3. gyerek _____

NAGYON SZÉPEN KÖSZÖNJÜK A SEGÍTSÉGÉT!

9.3 Az útmodellek statisztikái

9.3.1 Az első útmodell felépítésének lépcsői²⁵²

1. lépés

	Magyarázott változó: tabuk elismertsége R-négyzet: 0,22		
Magyarázó változó	Béta-érték	T-érték	Szignifikancia
Életkor	- 0,33	- 2,928	0,004*
Hierarchiában elfoglalt pozíció	- 0,08	-0,805	0,423
RMDSZ tagság	- 0,02	0,212	0,832
Szakmai felfogás	- 0,27	- 2,853	0,005*
Állandó		8,741	0,000*

2. lépés

	Magyarázott változó: szakmai felfogás R-négyzet: 0,03		
Magyarázó változó	Béta-érték	T-érték	Szignifikancia
Életkor	0,10	0,865	0,390
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,11	1,076	0,285
RMDSZ tagság	- 0,11	- 0,907	0,367
Állandó		- 1,280	0,204

3. lépés

	Magyarázott változó: életkor R-négyzet: 0,29		
Magyarázó változó	Béta-érték	T-érték	Szignifikancia
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,19	2,062	0,042*
RMDSZ tagság	0,46	5,016	0,000*
Szakmai felfogás	0,07	0,865	0,390
Állandó		10,722	

4. lépés

	Magyarázott változó: RMDSZ-tagság R-négyzet: 0,29		
Magyarázó változó	Béta-érték	T-érték	Szignifikancia
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,24	2,833	0,005*
Állandó		3,522	0,001*

²⁵² A szignifikancia elfogadott 0,05 alatti szintjét *-gal jelöltük.

9.3.2 A második útmodell felépítésének lépcsői

1. lépés

	<i>Magyarázott változó: tabuk elismertsége</i> <i>R-négyzet: 0,19</i>		
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Életkor	0,05	0,439	0,662
Hierarchiában elfoglalt pozíció	-0,17	-1,841	0,068
RMDSZ tagság	-0,09	-0,933	0,353
Internet használat	0,29	2,571	0,012*
Baloldali faktor	-0,20	-2,163	0,033*
<i>Állandó</i>		3,206	0,002*

2. lépés

	<i>Magyarázott változó: Internet használat</i> <i>R-négyzet: 0,41</i>		
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
RMDSZ tagság	-0,04	-0,506	0,614
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,16	2,091	0,039*
Életkor	-0,68	-8,175	0,000*
Baloldali faktor	0,03	0,494	0,623
<i>Állandó</i>		11,852	0,000*

3. lépés

	<i>Magyarázott változó: Hierarchiában elfoglalt pozíció</i> <i>R-négyzet: 0,15</i>		
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
RMDSZ tagság	0,12	,128	0,203
Életkor	0,25	2,521	0,013*
Baloldali faktor	0,17	1,894	0,061
<i>Állandó</i>		3,361	0,001*

4. lépés

	<i>Magyarázott változó: életkor</i> <i>R-négyzet: 0,17</i>		
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
RMDSZ tagság	0,36	4,748	0,000*
Baloldali faktor	0,18	2,343	0,021*
<i>Állandó</i>		22,654	0,000*

9.3.3 A harmadik útmodell felépítésének lépcsői

<i>Magyarázott változó: tabuk elismertsége</i>			
<i>R-négyzet: 0,185</i>			
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Internet használat	0,31	2,723	0,008*
Életkor	0,02	0,225	0,822
Hierarchiában elfoglalt pozíció	-0,19	-2,005	0,047*
Baloldali faktor	-0,18	-2,071	0,041*
<i>Állandó</i>		3,244	0,002*

<i>Magyarázott változó: Internet használat</i>			
<i>R-négyzet: 0,42</i>			
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Életkor	-0,69	-9,021	0,000*
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,15	1,950	0,054
Baloldali faktor	0,04	0,595	0,553
<i>Állandó</i>		11,974	0,000*

<i>Magyarázott változó: Hierarchiában elfoglalt pozíció</i>			
<i>R-négyzet: 0,16</i>			
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Életkor	0,440	3,815	0,000*
Baloldali faktor	0,144	1,606	0,111
Internet használat	0,219	1,950	0,054
<i>Állandó</i>		0,581	0,563

<i>Magyarázott változó: baloldali faktor</i>			
<i>R-négyzet: 0,08</i>			
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Életkor	0,24	1,903	0,060
Internet használat	0,07	0,595	0,553
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,15	1,606	0,111
<i>Állandó</i>		-2,307	0,023*

<i>Magyarázott változó: baloldali faktor</i>			
<i>R-négyzet: 0,08</i>			
<i>Magyarázó változó</i>	<i>Béta-érték</i>	<i>T-érték</i>	<i>Szignifikancia</i>
Életkor	0,19	1,986	0,049*
Hierarchiában elfoglalt pozíció	0,16	1,743	0,084
<i>Állandó</i>		-2,824	0,006*

9.3.4 A logisztikus regresszió statisztikái

Total number of cases: 165 (Unweighted)
 Number of selected cases: 165
 Number of unselected cases: 0

Number of selected cases: 165
 Number rejected because of missing data: 51
 Number of cases included in the analysis: 114

Dependent Variable Encoding:

Original Value	Internal Value
,00	0
1,00	1

-

Dependent Variable.. TABU_DUM tabuk letezese - dummy
 Beginning Block Number 0. Initial Log Likelihood Function
 -2 Log Likelihood 140,60612
 * Constant is included in the model.

Beginning Block Number 1. Method: Enter

Variable(s)	Entered on Step	Number
1.. INTNET_D	internet - dummy	
EVKOR		
JUSTHIER	csak hierarchia - egyeb nelkul	
LIBSI	REGR factor score	3 for analysis 1

Estimation terminated at iteration number 4 because parameter estimates changed by less than ,001

-2 Log Likelihood	118,283
Goodness of Fit	113,800
Cox & Snell - R ²	,178
Nagelkerke - R ²	,251

	Chi-Square	df	Significance
Model	22,323	4	,0002
Block	22,323	4	,0002
Step	22,323	4	,0002

Classification Table for TABU_DUM
The Cut Value is ,50

Observed		Predicted		Percent Correct
		nem	igen	
		n	i	
nem	n	15	20	42,86%
igen	i	9	70	88,61%
Overall				74,56%

----- Variables in the Equation -----

Variable	B	S.E.	Wald	df	Sig	R	Exp (B)
INTNET_D	1,4908	,5822	6,5568	1	,0104	,1800	4,4407
EVKOR	,0026	,0203	,0169	1	,8966	,0000	1,0026
JUSTHIER	-,3126	,1637	3,6488	1	,0561	-,1083	,7315
BALLIB	-,4903	,2497	3,8568	1	,0495	-,1149	,6124
Constant	,8884	1,1164	,6333	1	,4262		

2 new variables have been created.

Name	Contents
PRE_1	Predicted Value
PGR_1	Predicted Group

CASE	Observed	Pred	PGroup	Resid	ZResid
109	S n **	,8735	i	-,8735	-2,6274
114	S n **	,9241	i	-,9241	-3,4888
122	S n **	,8967	i	-,8967	-2,9457

S=Selected U=Unselected cases
** = Misclassified cases

* Cases with studentized residuals greater than 2 are listed.
The Cut Value is ,50

10.Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
LOGIT	116	-1,59	2,93	,9737	1,0790
internet - dummy csak	163	,00	1,00	,5337	,5004
hierarchia - egyeb nelkul	133	1,00	5,00	2,6692	1,4181
REGR factor score 3 for analysis 1	145	-3,20166	2,91075	3,1225023 E-17	1,0000000
EVKOR	162	19,00	79,00	46,4630	15,7307
Valid N (listwise)	116				

11.Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,438	,191	,184	,1830348

a Predictors: (Constant), tabuk letezese - dummy

9.4 A kvalitatív vizsgálat interjúvázlata

Interjúvázlat a romániai magyar főszerkesztők körében végzendő vizsgálatához

I. Életút

- mikor és hol született?
- szülei végzettsége?
- gyerekkor, hol töltötte gyerekkorát?
- milyen iskolákba járt?
- milyen idegen nyelveket ismer és milyen szinten?
- mivel foglalkozott tanulmányai befejezése után?
- milyen munkahelyei voltak, milyen funkciókat töltött be?
- házastárs, foglalkozása?
- mi az Ön vallása?
- vannak-e gyerekei? Ha igen, hány évesek, és mivel foglalkoznak?
- melyek voltak élete legmeghatározóbb élményei?
 - magánéleti vonatkozásban
 - szakmai vonatkozásban

II. „Laptörténet”

- mikor alakult az a lap, amelynél jelenleg dolgozik?
- ki a lapelőd?
- Mióta dolgozik ennél a lapnál?
- Mióta főszerkesztő
- Melyek voltak szerinte a lap erősségei a múltban? És ma?
- Melyek voltak a lap gyengeségei? És jelenleg?
- Ha a lap 1989 előtt is létezett:
 - Mi volt a funkciója korábban (ha a lapnál, vagy akár más lapnál is dolgozott)?
 - Hogyan működött a cenzúra az Önök lapjánál? Mennyire volt szigorú a „cenzor”?
Hogyan játszották ki, ha egyáltalán ki tudták játszani – a cenzúrát?

III. Kapcsolódások, „kapcsolatok”

- Tagja volt-e a kommunista pártnak?
- Tagja-e az RMDSZ-nek?
- Milyen civil szervezetnek tagja, betölt-e ezekben vezető funkciót?
- Hogyan látja Ön a romániai magyar sajtó egészét?
- Melyek Ön szerint a romániai magyar sajtó sajátosságai?
 - Melyek a pozitív, és melyek a negatív tulajdonságai?
 - Milyen romániai magyar lapokat szokott olvasni? Milyen gyakran?
 - Léteznek-e tabutémák a romániai magyar sajtóban? Ha igen, melyek ezek? Soroljon föl néhányat? Ön szerint miért pont ezek a tabutémák?
 - Közölt-e Ön más hazai magyar nyelvű lapban?
- És milyennek látja a román nyelvű sajtót?
 - Milyen román nyelvű lapokat olvas, és milyen gyakorisággal?
 - Melyek a pozitívumai és melyek a negatívumai ennek a sajtónak?

- Léteznek a román sajtóban tabuk? Ha igen, melyek ezek? Ön szerint miért éppen ezek a tabutémák?
- Miben különbözik Ön szerint a hazai román és magyar nyelvű sajtó?
- Közölt-e Ön román nyelvű lapban? Ha igen, melyikben? Ha nem, miért nem?
- Szokott-e Ön magyarországi lapokat olvasni? Ha igen, melyeket, milyen gyakran?
- Mitől másabb a magyarországi sajtó a romániai magyartól, esetleg a romániai romántól?
- Ön szerint létezik-e konkurrencia a romániai magyar sajtóban? Ha igen, meséljen példákat. Ha nem, miért nem?
- És létezik-e konkurrencia a romániai román és magyar sajtó között? Tud-e konkrét eseteket? Ha nincs konkurrencia, annak mi az oka? A nyelv? Egyéb?
- (Főleg az olyan városokban, ahol több lap működik) Mi a véleménye a másik lapról? Mitől jobb az Önök lapja a másikonál?

IV. Szerkesztőség belső élete

- hogyan állítanak össze egy lapot?
- Ki dönt a cikkek megjelenéséről?
- Milyen gyakran tartanak szerkesztőségi ülést?
- Hogyan zajlik egy ilyen szerkesztőségi ülés?
- Miből él meg a lap? Alapítványi támogatások? Ha igen, melyik alapítványok? Milyen országból?
- Mekkora a lap példányszáma? (legalább körülbelül meg kell tudni). Mennyit adnak el ebből?
- Hány külső, és hány belső munkatárssal dolgoznak?
- Mit tart a lap küldetésének? Mitől gondolja nélkülözhetetlennek a lapot?

9.5 Az interjú vizsgálatba bevont szerkesztőségek listája

Lap neve	Lap megjelenésének helye	Lap jellege
A Hét	Bukarest	Heti
Bányavidéki Új Szó	Nagybánya	Heti
Bihari Napló	Nagyvárad	Napi
Brassói Lapok	Brassó	Heti
Corvina	Déva	Heti, kétheti, havi
Erdélyi Napló	Nagyvárad	Heti
Európai Idő	Sepsiszentgyörgy	Heti
Gyergyói Kisújság	Gyergyószentmiklós	Heti
Hargita Népe	Csíkszereda	Napi
Háromszék	Sepsiszentgyörgy	Napi
Krónika	Kolozsvár	Napi
Margitta és Vidéke	Margitta	megszűnt
Népújság	Marosvásárhely	Napi
Nyugati Jelen	Arad	Napi
Romániai magyar szó	Bukarest	Napi
Szabadság	Kolozsvár	Napi
Szalontai Napló	Szalonta	Heti
Szatmári Friss Újság	Szatmárnemeti	Napi
Szilágyság	Zilah	Heti
Szilágysági Vidéki Napló	Zilah	Heti
Temesvári (Heti) Új Szó	Temesvár	Heti
Transindex	Kolozsvár	Napi/internet
Udvarhelyi Híradó	Székelyudvarhely	Heti/2
Új Kelet	Gyergyószentmiklós	Heti

9.6 Az interjúk elemzése során használt tematikus táblázat (egy anonimizált minta)

Tematizációk	Tematizáció részletesebben, idézetek	Megjegyzések/ötletek - pza
1. Született	<ul style="list-style-type: none"> • 1966, Dés 	-
2. Gyerekkor	<ul style="list-style-type: none"> • Dés • Aktív színjátszó 	
3. Szülők	<ul style="list-style-type: none"> • Értelmiségiek 	
4. Iskola	<ul style="list-style-type: none"> • „első nyolc év természettudományi líceum” • középiskola: helyi matematika fizika líceum • „Ezt kérdezted, iskola?” 	<ul style="list-style-type: none"> - ilyen líceum nem volt - nem figyel? - Távolt?
5. Egyetem	<ul style="list-style-type: none"> • BBTE, magyar-angol szak 	- Literátor
6. Élmények	<ul style="list-style-type: none"> • iskola: „közösségi érzés”: „vegyes iskola volt, de mégis megvolt a mi külön világunk benne” • iskola: „milyen lenne egy önálló magyar intézmény” • „és az viszont, ott kaptam, úgy érzem, a legnagyobb szellemi és a legfontosab szellemi töltetet, ami a romániai magyar értelmiséginek mérvadó volt a későbbi útján” 	<ul style="list-style-type: none"> - Összezsengés (közösség és önálló intézmény) a romániai magyar értelmiségi retorikájával – de alább már azonosulás - Egyes szám első személyről a mondat végére áttér, illetve eljut a romániai magyar értelmiségig: azonosulás - Kolozsvár (ki nem mondottan): centrum
7. Újságíró	1990-től „diákévek alatt kezdtem dolgozni”	
8. Elégedettség: erdélyi hivatástudat	<ul style="list-style-type: none"> • „itt van munka, amit el kell végezni, és itt van olyan hivatás, amit be kell tölteni, ilyen szempontból elégedett vagyok” • ideális esetben: lehet, hogy váltana 	<ul style="list-style-type: none"> - „itt van”: - Erdélyben - hivatástudat
9. Családi érték	<ul style="list-style-type: none"> • „szétszakadt családokat én valami nagyon távoli dolognak éreztem” • értelmiségi család: nagyon színes világban indított el • „sok kulturális töltetet kaptam” 	<ul style="list-style-type: none"> - szoros kötődés - elit-tudat
10. Családi állapot	<ul style="list-style-type: none"> • „feleséggel élek együtt” • „volt egy korábbi házasságom, abból van egy lányom” 	<ul style="list-style-type: none"> - mi lett a családi örökséggel („együtt a család”)? - Feleségével él együtt: mintha ez valami meglepő lenne. Miért nem

		mondja azt: „nős vagyok”?
11. Meghatározó élmények	<ul style="list-style-type: none"> • „nagyon sokat olvastam” • tanító néni • tanárok 	- Tanárok
12. Újságírás	<ul style="list-style-type: none"> • „véletlen lépések sorozata” 	- szociológiai értelemben egyáltalán nem véletlenek sorozatáról van szó
13. '89	<ul style="list-style-type: none"> • „amikor jöttek a <i>változások</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> - megnézni 89 metaforáit!!! - „változások”: nem rendszerváltás, inkább valami „történt is, meg nem is”
14. Újságírás (89 után)	<ul style="list-style-type: none"> • „soha nem akartam ehhez a laphoz jönni” • személyes példák • külföldi tanulmányutak 	-
15. Idegen nyelvek	<ul style="list-style-type: none"> • román, angol 	
16. Vallás	<ul style="list-style-type: none"> • református 	
17. Párttag	<ul style="list-style-type: none"> • „én nagyon rosszkor, majdnem az utolsó pillanatban majdnem párttag lettem” – 4. Oldal • 89 szeptember - október: „hála a drága jó Istennek, nem kerültem az elé a dilemma elé, hogy én vissza kelljen utasítsam” 5. oldal 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>rosszkor?</i> – mikor lehetett volna <i>jókor</i> párttagnak lenni - nehezen tudta volna visszautasítani
18. párttag - '89	<ul style="list-style-type: none"> • „megtörténtek az események” • „majdnem azon a küszöbön voltam, hogy ilyen 20 éves vagy mi, ott 21-22 éves fejjel majdnem párttag lettem. Tehát végül is nem lettem párttag; ezt csak az érdekesség kedvéért mesélem el...” idézet 5. O. 	<ul style="list-style-type: none"> - újabb metafora: események; értelmezés: a dolgok normális rendjét valami (az események) megzavarták - „párttagsági ambivalencia”: itt is tetten érhető az az ambivalencia, amely a párttagsághoz való viszonyuláskor majd mindegyik beszélgetéskor előjön. Itt különösen érdekes, hiszen '89 decemberében csak

		<p>22 éves volt</p> <ul style="list-style-type: none"> - önlegitimáló módon meséli el, „csak az érdekesség kedvéért” – Valójában nem az érdekesség kedvéért, hanem azért mert egyértelműen rákérdeztünk!!!
19. Civil Szervezetek	<ul style="list-style-type: none"> • Civil Szervezet 1 - elnök: „ez olyan mint egy baráti társaság” • Civil Szervezet 2 – alelnök (nemzetközi szervezet) • MÚRE 	
20. Laptörténet	<ul style="list-style-type: none"> • lapelőd: „nem vállal jogfolytonosságot az azelőtti kommunista lappal” • ’89 decembertől 	-
21. Főszerkesztő	<ul style="list-style-type: none"> - 1998 tavasza óta - megválasztották - minden évben van tisztújító gyűlés - 95-ben: főszerkesztő helyettes - 97-ben megválasztották főszerkesztőnek – nem vállalta - 98-ban elvállalta 	- miért nem vállalta 97-ben?
22. Múlt	<ul style="list-style-type: none"> • mi a múlt? • 89 előtt vagy 89-től kezdve 	
23. Elmúlt 13 év	<ul style="list-style-type: none"> • szándék nem változott • „régén... nagyobb példányszám... több helyre eljutott” – 6-7. O. • elszegényedési folyamat 	-
24. Olvasói szokások megváltozása	<ul style="list-style-type: none"> • 	
25. Elszegényedési folyamat	<ul style="list-style-type: none"> • lemorzsolódott a példányszám 	
26. 95 - változás	<ul style="list-style-type: none"> • elkülönült a vélemény és az információ • más oldalra is kerültek • szakosodás: saját kapcsolatrendszer • teljesítménymotiváló cikkdíjazás • gyorsabb reagálás • hírversenyben előléptek 	<ul style="list-style-type: none"> - mi okozta ezt a törést? - Professzionizáció
27. Nyelvezet	<ul style="list-style-type: none"> • „kommunizmus idején az ... egyetlen menedékhely, ahova lehetett bújni...Még mire kérdeztél?” – hosszabb idézet: 8. oldal 	<ul style="list-style-type: none"> - kissé zavarosan fejt ki: eltűnt a metafora, a szabatos megfogalmazás pedig csorbát

		szenved a felgyorsult hírözön miatt - mintha újra nem figyelne: Még mire kérdeztél? (vő: az interjú neked fontos, nem nekem, én szívességet teszek most)
28. Hiányosságok	<ul style="list-style-type: none"> • kevés ember • sok megírivaló 	
29. Olvasói visszajelzés	<ul style="list-style-type: none"> • „nagyon sokan az egyenes és egyértelmű sallangmentes információt kérték” – 9. O. • szolgáltatás • szórakoztatás • irodalmi rovat: nem igényelték, ám megőriztük: „mi úgy tekintettük, hogy ezt a luxust megengedhetjük” – 9. Oldal 	- bulvarizáció igény
30. Lap belső élete	<ul style="list-style-type: none"> • viták a tulajdonosok között • „tulajdonképpen ezek a velejárói a normális munkamenetnek, vagy ha úgy tetszik a ... demokráciának” 	- tágítás: szerkesztőségtől a demokráciáig
31. Romániai magyar sajtó	<ul style="list-style-type: none"> • Létjogosultsága van • Írott sajtó: sok cím van, „több van mint amennyi kellene hogy legyen” • Aprofesszionalitás van benne: „másképp írnak meg....” 10. Oldal. • Plusz funkció: önazonosságtudat megőrzése • Tabutémák: „senki sem tiltja, de hát nem szívesen közelítenek meg” – hosszabb idézet, 11. Oldal • Műfaji keveredések 	- kérdés nélkül említette a tabutémákat!
32. Hagyomány	<ul style="list-style-type: none"> • értelmiség – tollforgató – újságban jelen van • nem minden csak a pénztől függ 	Vö Mizujs – elemzés
33. Mit olvas?	<ul style="list-style-type: none"> • Mindent, RMSZ, Kr, ER, EN, megyei lapok, stb 	„kutatás tudat”: „ezeket az említett neveket majd valaki fogja mérni?”
34. Tabuk	<ul style="list-style-type: none"> • „Tudjuk, hogy mik a tabutémák, mégis kevesen írnak magukról a tabutémákról” • magyar intézmények viselt dolgai • „ügybe keveredett ... magyar ... tisztségviselő” • „románok nyugodtan lehozzák” • egyház, RMDSZ, CSZ-es dolgait nem írják meg, mert nem akarnak „fegyvert szolgáltatni az elképzelt ellenségnek, a románoknak” – hosszas, fontos idézet 13. Oldal • tabuk a hatalmi játékokon és az interetnicitáson kívül: alkoholizmus!!! – „még egyszerűen nem 	<ul style="list-style-type: none"> - interetnicitás feltételezése - románok: ellenség - háborús metafora!!! – potenciális konfliktus - megjelenik a közéletiségtől és politikától független tabusítás

	jutottunk el a felismerés szintjére, sokan az újságírók között, hogy pont erre ráálljanak” – 13. O.	
35. Hol közölt?	<ul style="list-style-type: none"> Romániai magyar napilapokban, folyóiratokban 	
36. Román nyelvű sajtó	<ul style="list-style-type: none"> 96-os kormányváltás előtt: barikádharc utána: sok kérdésben „ugyanúgy mutatja be” sok címet tartalmaz szakmai, technikai szempontból előbbre járnak 	
37. Mit olvas – román nyelvű sajtó	<ul style="list-style-type: none"> helyi napilapok Adevarul, Cotidianul, Ev. Zilei, Curentul, RL 	-
38. Tabu – román nyelvű sajtó	<ul style="list-style-type: none"> hatalommal való összefonódás következményei kormány korrupciós ügyei: „és akkor érdekes módon azok nem írják meg, amelyeknek kormánypárttal szimpatizáló tulajdonosuk van” – 16. O. refináltabb ráhatások 	
39. Közlés – román nyelvű sajtóban	<ul style="list-style-type: none"> Helyi román lapban – „jelentéktelen dolgok” 	- a tény bagatellizálása
40. Magyarországi sajtó (MS) – Romániai magyar sajtó (RMS)	<ul style="list-style-type: none"> MS: előrehaladottabb, professzionálisabb, munkaszervezés RMS újságíró: érzékükre hagyatkoznak, „nem volt az ő idejükben újságíró képzés” 	
41. Konkurencia (3 szintje)	<ul style="list-style-type: none"> Hírverseny Munkaerő Reklám Részleges konkurencia Konkurencia a helyi román lap, mert „a magyarok itt általában tudnak románul...” – 17. O. 	- Bukarest - vidék
42. Példányszám	<ul style="list-style-type: none"> „a mi lapunk tíz éve messze elől jár példányszám tekintetében” román olvasóközönség szétforgácsolódik 	
43. Együttműködés, személyes kapcsolatok	<ul style="list-style-type: none"> „De itt is sok minden a személyes kapcsolatokon múlik, az illető rovatnak a munkatársai, <i>hogyan szeretik egymást?</i>” 	„Szeret – nem szeret” tengely: melyik román lap a nacionalistább?
44. Konkurencia RMS	<ul style="list-style-type: none"> Nem vészes 	
45. Definíciós igény	<ul style="list-style-type: none"> Helyi lap? Regionális lap? Országos lap? 	
46. Konkurencia magyar lapok között	<ul style="list-style-type: none"> Hírverseny Mozgások munkaerő terén „figyeljük egymást” is-is konkurencia: „nem túl közeli baráti együttműködő viszony” 21. Oldal (????) „együttműködés olyan téren, amely nem ütközik 	- „csak meg tudom ismételni” – unja az interjút?

	érdekellentétbe”, „egymás mellett élés”	
47. Országos – helyi lapok közötti konkurencia	•	
48. Éles konkurencia	• Komoly helyi konkurencia a helyi magyar lapok között	- nehezen vallotta be a komoly konkurenciát!!!!
49. Hol a centrum?	• 22. Oldal	
50. RMS	• Regionálisak – önnfentartók • Országosak: nem önnfentartók „ezekbe be kell vinni pénzeket” 23. Oldal	
51. Szerk. belső élete	• Témából újságcikk • Kapcsolatrendszer • Riporter – szerkesztő gyakran egybemosódik • Oldalgazda • Reggel „gyűlés” • Délben „lapösszeállító gyűlés” • Egészséges vita • Délután, este: „alakul az újságnak a képe” – 24. Oldal	- többször említi a kapcsolatrendszer fontosságát!!!!
52. Kézirat útja	• Rovatvezető • Olvasószerkesztő • Korrektor • Tiszta fej	
53. Olvasó	• „legyen abban a kényelmes helyzetben, hogy neki elmondják az alapvető dolgokat, s ne kelljen gondolkodnia” – 25. oldal	
54. Lapzárta	• este 7 óra	
55. Főszerkesztő	• „engem hamarabb hívhatnának... lapigazgatónak”: „örködéskör a lap politikája fölött” • feladatköre: gazdasági és reprezentálás • de szerkeszt is • „közbeszólók, figyelmeztetek” – 27. Oldal • még irogat: publicisztikát, vezércikket • „tényleg, nekem annyi más dolgom van” (minthogy írjon)	- bontakozó, kialakulófélben lévő lapmenedzserizmus
56. Tulajdonosi szerkezet	• Korábban egy kft. • Eladták az egyesületnek: „tehát a tulajdonos ugyanaz maradt, de annak vezetősége automatikusan cserélődik” – 28.o.	- miért volt szükség a váltásra????
57. Bevételek	• lap eladás • reklámok, hirdetések • IKA, MTI – „csepp a tengerben”, enélkül is „lényegében meglennének”, igaz rosszabbul	
58. Példányszám	• 6-7.000 • csüt-i szám: 10.000	

	<ul style="list-style-type: none"> • átlag: 7-8.000 • 86-87% előfizetés • a maradék remittendája: 15% 	
59. Regionalitás	<ul style="list-style-type: none"> • Regionális terjeszkedés 	
60. Cserereklám	<ul style="list-style-type: none"> • Rádióval • Vidéki román nyelvű rádiókkal 	
61. Internetes változat	<ul style="list-style-type: none"> • 1995. március 15-től: „lapunk volt az első magyar nyelvű napilap a világon, ami az Internetre került” • internetes olvasók: „még egy akkora olvasótábort tudhatunk magunk mögött szerte az egész világon” 	<ul style="list-style-type: none"> - büszkeség - szimbolikus dátum
62. Sajtótörténet – 90-es évek	<ul style="list-style-type: none"> • 1992: diszkrimináció érte a helyi lapokat • 92: szétvált a posta az Országos Állami Sajtóterjesztő Vállalattól • terjesztés Bukaresten keresztül: „aznap hajnalba ekkor és ekkor ott legyen Bukarestben, ahonnan ők indítják a hagyományos terjesztést” – 31 – oldal 	-
63. Terjesztés		-
64. Piaci elem	<ul style="list-style-type: none"> • előfizetés – nyeremény 	-
65. Munkatársak	<ul style="list-style-type: none"> • belső: 15 • külső, állandó: 15-20 (összesen kb. 100) • „vissza kell utasítanunk igazán tehetségesnek mutakozó munkaerő-ajánlatokat” – 32-33. Old. 	-
66. Küldetés	<ul style="list-style-type: none"> • Tájékoztatás • Vélemények sokszínűsége • Ismeretterjesztő szerep • Szórakoztatás: „úgy is annyi baj van a világban, hogy egy napilaptól ezt is elvárják” • Hozzájáruljon a nemzeti önazonosságtudatunk megőrzéséhez • Beszélhessünk közösség, r.m. társadalomról: „hogy hozzájáruljon a nemzeti önazonosságtudatunknak a megrzéséhez...” – hosszabb idézet 33. Old. 	-
67. Kivándorlás	<ul style="list-style-type: none"> • RMS is ludas a kivándorlásért: „felnagyított és napirenden tartotta a rossz híreket” 	<ul style="list-style-type: none"> - „nem lehet” logikája - Vö: Lőrincz, Biró írásaival - Kontroll: adatbázisban korrelációt nézni kivándorlási hullám és médiahasználat között!!!!
68. RMS	<ul style="list-style-type: none"> • Anyanyelvápolás művelői és formálói 	-
69. Helyi lapok	<ul style="list-style-type: none"> • RMDSZ-felmérés: leggyakoribb hírforrás a helyi 	- Feltételezhetően az

	lapok	ilyen felmérések adatai is arra készítetik az RMDSZ-t, hogy minél intenzívebb helyi sajtó általi befolyásolásra tegyen szert (ld. a helyi, városi lapkat) - Vö: újságíró adatbázis: politikai, gazdasági befolyásolás by lap típusa!!!!
--	-------	--